

JUNI 2026 · FOLKEVERSJON AV DEN ØKONOMISKE ANALYSEN AV KLEPP KOMMUNE

Hva skjer med pengene i Klepp?

Kommuneøkonomi er fullt av ord som «netto driftsresultat», «disposisjonsfond» og «behovskorrigert avvik». Men bak ordene handler det om noe alle kjenner: **inntekter, regninger, sparepenger og lån**. Dette heftet forklarer — uten fagspråk — hva en grundig gjennomgang av Klepps økonomi fant. Og Klepp har en interessant tvist: en jærkommune som driver så ryddig og stramt at den to år på rad er kåret til landets beste økonomiplan — men der eldreomsorgen og barna er der det likevel butter.

2 år

på rad er Klepp kåret til å ha landets «beste handlings- og økonomiplan». Juryen roste systematisk styring «til tross for lave inntekter»

20,9 %

så stor er sparekontoen målt mot årsinntekten — og den er bygd opp av overskudd fra driften, ikke av et arvefond eller aksjer

78 mill.

mindre enn forventet bruker Klepp på eldreomsorg i året. Stram drift — men kommunen sjekker nå selv om den er bærekraftig

Tenk på kommunen som en husholdning: Klepp «tjener» moderat — skatt og overføringer fra staten, og kommunen har valgt å *ikke* kreve inn eiendomsskatt. Det meste går til faste «regninger»: skole, barnehage, eldreomsorg, helse. Denne familien er kjent for å være ekstremt ryddig med budsjettet — den har til og med vunnet pris for det. Den har spart opp en pen buffer, ikke ved arv eller aksjegevinst, men ved å bruke litt mindre enn planlagt år etter år. Men noen «regninger» — eldreomsorg og barn — er vanskeligere å holde nede enn de andre, og det er der familien innimellom må ta av sparepengene. Det er omtrent det som skjer i Klepp nå.

Grunnlaget for dette heftet er en full analyse bygget på åpne offentlige tall (SSB, Statsforvalteren, kommunens egne rapporter, tilsyn og revisjoner). Den tekniske rapporten viser alle kilder og utregninger. Hovedtallene her er fra 2025 — det siste året med endelige, reviderte tall (publisert 16. juni 2026).

Klepp bruker mindre enn forventet på nesten alt — men sliter mest med eldre og barn

For å sammenligne kommuner rettferdig kan man ikke bare se på kronebeløp — en kommune med mange barn trenger mer skole, en med mange eldre trenger mer omsorg. Staten har derfor et eget regnestykke som sier hva hver kommune *burde* trenge med akkurat sin befolkning. Vi har sammenlignet Klepps faktiske forbruk med dette «forventet behov»-tallet:

OMRÅDE	MER/MINDRE ENN FORVENTET PER ÅR	HVA BETYR DET?
Eldreomsorg og hjemmetjenester	78 mill. mindre	Drives svært nøkternt — kommunens største avvik. Men her butter det mest
Administrasjon («byråkratiet»)	29 mill. mindre	Slank stab — under forventet
Barnehage	25 mill. mindre	Drives nøkternt
Barnevern	17 mill. mindre	Langt under forventet — og staten fant en feil her i 2021 (les neste side)
Helsetjenester (legevakt, helsestasjon m.m.)	14 mill. mindre	Under forventet
Sosialhjelp m.m.	13 mill. mindre	Under forventet
Grunnskole	3 mill. mer	Eneste området om lag på (litt over) forventet — og karakterene er gode

Det overraskende: Klepp driver nesten alt *billigere* enn det befolkningen tilsier — og er likevel kåret til landets beste økonomiplan. Eldreomsorgen alene koster nesten 80 millioner mindre enn forventet. Spørsmålet er ikke om Klepp sløser — det gjør kommunen ikke. Spørsmålet er om den stramme driften, særlig på eldre og barn, er til å holde i lengden.

Regnestykket viser altså at Klepp er en **nøktern, godt styrt kommune** der nesten alt drives under forventet behov. Det er ikke tegn på dårlige tjenester — det er bevisst, planlagt sparsommelighet, og den er prisbelønt. Men to områder skiller seg ut som vanskeligere å holde nede enn de andre: **eldreomsorg og barn/unge**. Det er der kommunen innimellom må ta av sparepengene for å få budsjettet til å gå opp. Hvorfor akkurat disse to butter, forklarer vi på neste side.

Hvorfor butter det mest på eldreomsorg og barn?

Klepp klarer å drive de fleste tjenestene stramt og likevel gå med overskudd. Men to steder er rammen vanskeligere å holde: eldreomsorgen og tjenestene for barn og unge. I 2024 brukte begge disse områdene mer enn de hadde fått tildelt, og kommunen måtte dekke overskridelsen ved å ta av sparekontoen. Det handler ikke om dårlig styring — det handler om at akkurat disse tjenestene er tunge å spare på.

- **Eldreomsorgen presses av at vi blir flere eldre.** Klepp bruker svært lite på eldreomsorg sammenlignet med behovet — nesten 80 millioner mindre enn forventet. Det er så stramt at **kommunen selv** i 2025 bestilte en egen gjennomgang for å sjekke om den har nok folk og nok kompetanse til å levere gode nok tjenester fremover. At kommunen selv stiller dette spørsmålet, sier noe: den lave bemanningen merkes.
- **Barnevernet ligger langt under forventet — og staten fant en feil.** I 2021 førte staten tilsyn med barnevernet i Klepp og fant et **lovbrudd**: kommunen sikret ikke god nok styring av undersøkelsene sine — saker ble ikke alltid godt nok planlagt, dokumentert og avsluttet, og barnas egen stemme ble for svakt vektlagt. Kommunen måtte lage en plan for å rette opp dette. Det er det eneste klare lovbruddet staten har påvist i Klepp — og det traff nettopp et område som drives stramt.

Et varsko fra staten: Barneverntilsynet i 2021 viste at den stramme driften har en grense. Når en tjeneste både ligger langt under forventet og samtidig får påpekt at styringen ikke er god nok, er det et signal om at man ikke kan spare mer her uten å risikere kvaliteten — særlig fordi det går ut over de mest sårbare: barna. Dette betyr ikke at kommunen sløser andre steder. Det betyr at akkurat her er bunnen nær.

Kort sagt: Klepps stramme, prisbelønte drift virker på de fleste områder — men eldreomsorg og barn er der den koster mest å holde. Det er ikke et tegn på sløsing, men et varsel om hvor den nøkterne linjen er vanskeligst å forsvare. Og kommunen er selv klar over det — den har bestilt en gjennomgang av nettopp eldreomsorgens bærekraft.

Solid — og soliditeten er hjemmelaget

20,9 %

sparekontoen
(«disposisjonsfondet») målt mot
årsinntekten — godt over
landssnittet

+5,9 %

overskudd i 2025 («netto
driftsresultat») — langt over det
anbefalte nivået. Den stramme
driften gir penger til overs

74 %

kommunens lån målt mot
årsinntekten — moderat for
størrelsen, lavere enn mange
sammenlignbare kommuner

Her er den ærlige historien. Klepp *er* solid. Og det fine er at sparekontoen er hjemmelaget — den er ikke arv eller børsgevinst.

Sparekonto bygd av overskudd, ikke av arv

Noen kommuner ser rike ut fordi de har et stort «arvefond» fra et gammelt aksjesalg som svinger med børsen. Klepp har **ikke** noe slikt fond. Sparekontoen — rundt 20 prosent av årsinntekten — er bygd opp **krone for krone av driftsoverskudd**: i 2024 holdt 60 prosent av enhetene budsjettet eller brukte mindre, og to områder (samfunn/kultur og fellestjenester) leverte til sammen rundt 28 millioner i mindreforbruk. Det gjør sparepengene mer robuste enn et børsavhengig fond — de stuper ikke i et dårlig børsår. Men det har en bakside: hele soliditeten **hvil er på at den stramme driften fortsetter å gå opp**. Skulle driften sprekke noen år på rad, finnes det ikke noe finansfond i ryggen som demper fallet.

Moderat gjeld — og ingen eiendomsskatt

Klepp har også moderat gjeld for størrelsen, lavere enn mange sammenlignbare kommuner. Det gir rom til å bygge for en voksende befolkning uten at renter og avdrag spiser opp pengene. Og — kanskje mest overraskende — Klepp har **aldri innført eiendomsskatt**. Kommunen har altså bygd hele den solide økonomien sin *uten* denne inntekten. Det forsterker bildet: den lave pengebruken er et bevisst valg om effektiv drift, ikke et tegn på at kommunen svømmer i penger.

Den uutnyttede muligheten: Fordi Klepp aldri har innført eiendomsskatt, ligger det en mulig inntektskilde ubrukt. Hvis presset på eldreomsorg og barn på sikt blir for stort til at den stramme driften kan holdes, er eiendomsskatt det ene grepet som kunne hentet inn betydelige beløp uten å kutte mer i tjenester som allerede ligger under forventet behov. Å innføre den er et fullt legitimt politisk valg — og å la være er det også. Men det er et reelt valg som bør tas med åpne øyne.

Det ærlige bildet er altså verken «Klepp er styrtrik» eller «Klepp er blakk». Det er en nøktern, godt styrt jærkommune med en solid, hjemmelaget sparekonto og moderat gjeld — der styrken hviler

helt på at den prisbelønte, stramme driften fortsetter å holde, særlig på de to tunge områdene eldre og barn.

Liten ordliste — «gresk» oversatt til norsk

Netto driftsresultat

Det som er igjen av årets inntekter når alle regninger og renter er betalt. I 2025 hadde Klepp et solid overskudd (**pluss** 5,9 %) — langt over det anbefalte nivået. Den stramme driften ga altså godt med penger til overs til sparing dette året.

Disposisjonsfond

Kommunens sparekonto — penger som i prinsippet kan brukes når noe svikter. Måles i prosent av årsinntekten. Klepp: 20,9 % — høyt og solid. Og hele beløpet er bygd opp av driftsoverskudd, ikke av et arvefond eller aksjer.

Behovskorrigert / utgiftsbehov

Statens regnestykke for hva en kommune burde trenge, ut fra hvor mange barn, unge og eldre den har. Det gjør det mulig å sammenligne Klepp rettferdig med helt ulike kommuner — og det er dette som viser at Klepp driver nesten alt under forventet behov, tyngst på eldreomsorg.

Netto lånegjeld

Kommunens «boliglån». Klepps gjeld tilsvarer rundt 74 % av en årsinntekt — moderat for størrelsen, lavere enn hos mange sammenlignbare kommuner. Det gir rom til å bygge for flere innbyggere.

Eiendomsskatt

En skatt kommunen kan velge å kreve inn på eiendommer. De fleste norske kommuner har den. Klepp har aldri innført den — en mulig inntekt som ligger ubrukt.

Forvaltningsrevisjon

En grundig, uavhengig gjennomgang som kommunens egne kontrollører bestiller for å sjekke om en tjeneste fungerer godt nok. Klepp bestilte i 2025 en slik om eldreomsorgen — for å se om den lave bemanningen er bærekraftig.

Endelige tall

2025-tallene er nå endelige (reviderte), publisert av SSB 16. juni 2026, og er hovedåret i dette heftet. 2024-tallene står igjen som sammenligning. Alle hovedkonklusjoner bygger på endelige tall.

Hvor kommer tallene fra?

Alt bygger på åpne kilder: Statistisk sentralbyrå (KOSTRA), statens fordelingssystem, Klepps egne årsrapporter og budsjetter (samt Jærbladets dekning av 2024-resultatet), Framsikt-prisen, statlige tilsyn og kommunens kontrollutvalg. Hver eneste tallpåstand er sporbar til kilden, og hele analysen ble til slutt «angrepet» av en egen kvalitetskontroll som lette etter feil.

Folkeversjon, oppdatert 16. juni 2026. Tall i millioner kroner der annet ikke er sagt; hovedår 2025 (2024 som sammenligning). Viktig presisering: når analysen sier at noe koster «mindre enn forventet», betyr det ikke at tilbudet er dårlig — det kan være bevisst, nøktern drift, slik Klepp er prisbelønt for. Og når eldreomsorg og barn omtales som «der det butter», betyr det ikke sløsing, men at akkurat disse tjenestene er tyngst å spare på. Poenget er at valgene bør tas med åpne øyne, og at noen må si hva som skal betale for hva.